

jeg imidlertid se bort fra, jeg vil kun dvæle ved Sagens økonomiske Side. De fleste af Beboerne paa disse Øer lever af Fiskeri; i alt boer der 135 Mennesker, og tre Fjerdedele af dem regner man til Fiskerbefolkningen. Disse Fiskere kan imidlertid ikke komme i Rapport med Omverdenen; de kan ikke faa noget at vide om, hvornaar de kan blive af med deres Fiskefangst, eller hvad de kan faa for deres Fisk. Jeg kan saaledes fremdrage et Eksempel, som viser, i hvor høj Grad telefonisk Forbindelse med Bornholm savnes paa disse Smaaøer. Der var en Dag megen Fisk paa Christiansø, Fiskerne havde gjort en rigelig Fangst. I Svaneke Havn laa et tysk Fartøj, som gerne vilde købe Fisk, men der var ingen Fisk i Svaneke, saa det fik ingen, hvorimod de paa Christiansø havde saa mange, at de slet ikke kunde bruge dem, men maatte smide en hel Del i Havet. Havde de haft en Telefonforbindelse, havde de kunnet faa deres Fisk afsat, hvilket vilde have været af stor Betydning for dem. Nu er det i Forvejen en meget trang Bestilling at være Fisker; jeg tror, at Fiskerbefolkningen er den Del af Danmarks Befolkning, der har det daarligst i økonomisk Henseende, og det er en særlig trang Bestilling at være Fisker paa Bornholm. Dersom vi kunde gavne disse Mennesker paa en for Staten overkommelig Maade, mener jeg derfor, at vi vilde gøre en god Gerning. Navnlige i Isvintre, naar Øerne er ganske afspærrede, er Savnet af en Telefon- eller Telegrafledning selvfølgelig i højeste Grad ubehageligt og risikabelt for de Folk, der befinder sig der. Det sker ogsaa somme Tider, at bornholmske Fiskere bliver drevet ud af deres Kurs og maa søge ind til Christiansø Havn. Men der kan de ikke komme i Forbindelse med Bornholm; de kan ikke faa fortalt deres nærpaarørende, at de er i Live endnu, og det er selvfølgelig Dage, der henleves i Sorg og Frygt, baade af disse Fiskeres nærpaarørende og af Fiskerne selv, inden de kan komme i Forbindelse med den Ø, hvor de hører hjemme. Dette Savn vil afhjælpes, hvis der kommer en Telefonforbindelse. Jeg vil ogsaa minde om, at Christiansø er opført som Nødhavn, og en Nødhavn skulde jo nødvendig være et Sted, hvorfra intet Nødtraab kunde naa ud til Omverdenen, men det er det i dette Tilfælde. Skibe, der søger denne Havn, kan ikke komme i Forbindelse med deres Rederi eller Bjærgningsselskaber, de kan i Virkeligheden ikke andet end søge en Smule Ly og Læ for Vinden.

Det, vi aller helst vilde have, var en Kabelforbindelse, men jeg er blevet oplyst om, at den er saa dyr, at den maa betragtes som næsten uigennemførlig. Vi skal derfor renoncere og nøjes med en traadløs Forbindelse, men den vil vi ogsaa ganske overordentlig gerne have. En saadan kan indrettes forholdsvis billigt, og jeg henvender mig til den højtærede Trafikminister og den højtærede Marineminister, under hvem disse Øer sorteres, og anmoder de to højtærede Ministre om at interessere sig for at skaffe disse Øer en traadløs Forbindelse. Men denne — det vil jeg dog straks sige — bør absolut gaa til Bornholm; vi kan ikke nøjes med en traadløs Forbindelse mellem Christiansø og København. Den anden Station maa ligge et eller andet Sted paa Bornholm, og jeg mener, at Svaneke er det Sted, som egner sig bedst. Det er den By, hvormed Øerne, som før nævnt, staar i Handelsforbindelse, det er den By, hvor Christiansøs Vælgere er opførte paa Valglisten; man kan derimod ikke sige, at det er den Kommune, hvortil de hører, for de har egentlig ingen Kommune. Derfor vilde det være rimeligt, at den anden Station kom til at ligge i Svaneke, og Forholdene der er ogsaa saaledes, at den udmærket godt kan anbringes. Da den højtærede Trafikminister var ovre paa Bornholm, fremlagde en Deputation af Fiskere fra disse Øer Spørgsmaalet om en Telefon for ham. Jeg tillader mig at minde den højtærede Minister om disse Mænds Beklagelser over Forholdene og henstiller til den højtærede Minister at gennemføre Sagen i denne Samling.

Jeg maa endnu et Øjeblik beskæftige mig med lokale Forhold. Der ligger ovre hos os lidt Syd for Neksø et lille Fiskerleje, som hedder Snogebæk. Dets Havn er bygget i 1888—89. Den var stor nok den Gang, men Fiskerlejet har udvidet sig, og nu er den alt for lille. Antallet af Fiskere i Lejet er stadig vokset, og Antallet af Baade er derfor forøget. Havnen kan ikke rumme Baadene, og det er særlig uheldigt, da den, især ved Paalandsvind og Højvande, har et meget uroligt Vand. Vandet staar ved Storm fra Nordøst og Øst ind over Bølgebrøder og Bolværker, og Baadene ligger nu saa nær hverandre, at de hugger imod hverandre. Det ender let med, at de en Stormnat slaas i Stykker. Dette vilde betyde et overordentlig stort Tab for Fiskerne, og selv om det hidtil er gaaet godt, betyder det dog, at hver eneste Nat, det er Stormvejr, skal